

دستورالعمل تعیین ظرفیت راهنمایی پارسا

(پایان نامه و رساله)

شماره ی بازنگری: ۰۰

صفحه: ۱ از ۴

در راستای ساماندهی تعداد ظرفیت راهنمایی اعضای هیأت علمی، دستورالعمل نحوه ی تعیین ظرفیت راهنمایی پارسا (پایان نامه ی کارشناسی ارشد، دکتری عمومی و رساله ی دکتری) به شرح ذیل تدوین گردید:

ماده ی ۱- اهداف

- ارتقای کیفیت راهنمایی پارسا
- مدیریت انتساب ضابطه مند پارساها
- ایجاد توازن میان وظایف آموزشی، پژوهش و فناوری و اجرایی اعضای هیأت علمی
- افزایش کمی و کیفی تولیدات علمی مستخرج از پارساها
- بهره مندی از قابلیت های علمی اعضای هیأت علمی برجسته ی دانشگاه
- مدیریت بهینه ی اعتبارات پژوهشی در جهت ارتقای کیفیت پارساها

ماده ی ۲- تعاریف

۱. **پارسا:** پایان نامه ی کارشناسی ارشد، پایان نامه ی دکتری عمومی و رساله ی دکتری می باشد.
۲. **پارسای برون دانشگاهی:** پایان نامه ی کارشناسی ارشد، پایان نامه ی دکتری عمومی و رساله ی دکتری می باشد.
۳. **ظرفیت راهنمایی:** حداکثر تعداد پارسایی که عضو هیأت علمی به صورت هم زمان راهنمایی آن ها را بر عهده دارد. این تعداد شامل پایان نامه و رساله، از مرحله ی انتساب دانشجو تا دفاع پایان نامه و رساله (خاتمه ی طرح) می باشد. **ظرفیت راهنمایی مستقل از ظرفیت پذیرش دانشجو** می باشد. ظرفیت پذیرش بر اساس معیارهایی نظیر تعداد عضو هیأت علمی، مرتبه ی علمی اعضا، امکانات گروه و ... تعیین شده و تابع ضوابط خاص خود می باشد. بدیهی است ظرفیت پذیرش گروه می بایست از مجموع ظرفیت راهنمایی اعضای گروه کمتر باشد.
۴. **ارزشیابی راهنمایی پارسا:** ارزشیابی محرمانه ی دانشجوی تحصیلات تکمیلی از کیفیت راهنمایی استاد راهنما (اول) در انجام پایان نامه ی کارشناسی ارشد / رساله ی دکتری می باشد.

ماده ی ۳- ظرفیت راهنمایی پارسا شامل پایان نامه و رساله ی دانشجویان در کلیه ی دوره ها و مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد می باشد.

تبصره ی ۱: راهنمایی سایر دانشجویان دانشگاه های سطح یک کشور با اخذ مجوز از دانشگاه و با تأمین هزینه ها از دانشگاه مبدأ بلامانع است و در ظرفیت لحاظ نمی گردد و راهنمایی پارسا در سایر دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی که با اعلام موافقت گروه و اخذ مجوز از مراجع مربوط در دانشگاه مجاز می باشد، در ظرفیت راهنمایی استاد لحاظ می شود.

تبصره ی ۲: پارساهای برون دانشگاهی با تأمین اعتبار حداقلی ۱۰ برابر حقوق استادیار پایه یک برای رساله و ۵ برابر حقوق استادیار پایه یک برای پایان نامه ی کارشناسی ارشد در ظرفیت لحاظ نمی گردد. این اعداد برای گروه های علوم انسانی و اجتماعی با ضریب ۰,۷۵ (هفتاد و پنج صدم) اعمال می گردد.

تبصره ی ۳: پذیرش دانشجویان به شیوه ی استادمحوری در ظرفیت لحاظ نمی گردد.

تبصره ی ۴: در راستای اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، راهنمایی دانشجوی مادر باردار یا دارای فرزند شیرخوار، در ظرفیت لحاظ نمی گردد.

ماده ی ۴- حداکثر ظرفیت راهنمایی پارسا هر عضو هیأت علمی با توجه به مرتبه ی علمی وی و امتیاز پژوهشی هر سال در مقایسه با سایر اعضای گروه و نمره ی ارزشیابی سالانه ی راهنمایی پارساها در مقایسه با سایر اعضای هیأت علمی دانشکده / گروه و مطابق با جداول ذیل تعیین می گردد:

دستور العمل تعیین ظرفیت راهنمایی پارسا

(پایان نامه و رساله)

شماره ی بازنگری: ۰۰

صفحه: ۲ از ۴

جدول ۱- ظرفیت راهنمایی رساله ی دکتری

ردیف	استاد	دانشیار	استاد پار
۱	تعداد ظرفیت راهنمایی		
۲	۱+	۱+	۳
۳	۱+	۱+	۱+
۴	۱-	۱-	۱-
۵	۱-	۱-	۱-
۶	۳	۳	۳

جدول ۲- ظرفیت راهنمایی پایان نامه ی کارشناسی ارشد و دکتری عمومی

ردیف	عنوان	استاد	دانشیار	استاد پار
۱	تعداد ظرفیت راهنمایی			
۲	۱+	۱+	۱+	۴
۳	۱+	۱+	۱+	۱+
۴	۱-	۱-	۱-	۱-
۵	۱-	۱-	۱-	۱-
۶	۴	۴	۴	۴

* ارزشیابی راهنمایی پارسا بالا (نسبت به دانشکده / گروه): رده بندی H یا Q1 براساس نمودار جعبه ای تعدیل شده ی میانگین وزنی ارزشیابی سالانه

* ارزشیابی راهنمایی پارسا پایین (نسبت به دانشکده / گروه): رده بندی L یا Q4 براساس نمودار جعبه ای تعدیل شده ی میانگین وزنی ارزشیابی سالانه

تبصره ۵ - تعداد ظرفیت راهنمایی (ردیف ۱ جداول ۱ و ۲) نشانگر تعداد راهنمایی پارسا هر عضو هیأت علمی می باشد که دانشکده / گروه ها می توانند درصدی از این ظرفیت را بنا به سیاست ها و امکانات دانشکده / گروه اجرایی نمایند.

تبصره ۶ - در گروه های با تعداد عضو هیأت علمی ۵ نفر یا کمتر، به جای امتیاز پژوهش در گروه، امتیاز پژوهش در دانشکده اعمال می شود.

دستور العمل تعیین ظرفیت راهنمایی پارسا (پایان نامه و رساله)

شماره ی بازنگری: ۰۰

صفحه: ۳ از ۴

تبصره ۷- در صورت راهنمایی مشترک پارسا توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، به میزان $1/2$ (نصف) در ظرفیت هر استاد راهنما لحاظ می گردد. چنانچه استاد راهنمای دوم از خارج از دانشگاه (به جز دانشگاه های معتبر خارج از کشور و دانشگاه های سطح یک کشور) باشد، ظرفیت استاد راهنمای اول به صورت کامل محاسبه می شود.

تبصره ۸- برای تشویق فعالیت های میان رشته ای، راهنمایی دانشجویان سایر گروه های دانشگاه به میزان $1/2$ (نصف) در ظرفیت هر استاد راهنما لحاظ می گردد. بنابراین ظرفیت راهنمایی استاد راهنمای اول $1/4$ و استاد راهنمای دوم نیز $1/4$ خواهد بود و شامل اعضای هیأت علمی وابسته ی گروه نمی شود.

تبصره ۹- در موارد خاص از جمله تعداد دانشجوی کارشناسی ارشد بیشتر از ظرفیت راهنمایی گروه و یا دایر نبودن دوره ی دکتری در گروه و با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی گروه، عضو هیأت علمی می تواند به جای هر دانشجوی دکتری، راهنمایی یک دانشجوی کارشناسی ارشد را بر عهده گیرد ولی عکس آن امکان پذیر نمی باشد.

ماده ۵ - ظرفیت راهنمایی پارسای هر عضو هیأت علمی در آخر آذرماه هر سال با اعلام امتیاز پژوهشی آن سال و بر اساس آخرین حکم صادره در آن تاریخ تعیین می گردد، ملاک عمل تاریخ صدور حکم (نه تاریخ اجرای حکم) می باشد.

تبصره ۱۰- هرگونه تغییر در امتیاز پژوهش و یا مرتبه ی علمی پس از این زمان قابل اعمال در ظرفیت آن سال نخواهد بود.

ماده ۶- ظرفیت راهنمایی عضو هیأت علمی انتقالی به دانشگاه فردوسی مشهد در سال نخست انتقال صرفاً بر اساس ظرفیت در مرتبه ی علمی تعیین می شود.

ماده ۷- استاد و دانشیار بازنشسته ی فعال دانشگاه فردوسی مشهد، عضو هیأت علمی مأمور در دانشگاه فردوسی مشهد، و عضو هیأت علمی سایر دانشگاه ها با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی گروه می تواند حداکثر ظرفیت راهنمایی یک رساله (۰,۵ + ۰,۵) و یک پایان نامه (۰,۵ + ۰,۵) را صرفاً به عنوان استاد راهنمای دوم و در خصوص راهنمایی دانشجویان بین الملل، حداکثر ظرفیت راهنمایی یک رساله (۰,۵ + ۰,۵) و یک پایان نامه (۰,۵ + ۰,۵) را صرفاً به عنوان استاد راهنمای دوم، به صورت هم زمان برعهده گیرند.

ماده ۸- عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد مأمور به سایر دانشگاه ها و سازمان ها، چنانچه دارای مأموریت با حفظ وظایف آموزشی و پژوهشی باشد، ظرفیت راهنمایی با ضریب $1/2$ (نصف) محاسبه شده و به صورت راهنمای مشترک می تواند استفاده نماید. اگر مأموریت به صورت بدون حفظ وظایف آموزشی و پژوهشی باشد، انتساب دانشجوی جدید به ایشان امکان پذیر نیست.

ماده ۹- ظرفیت راهنمایی عضو هیأت علمی در شرف بازنشستگی (۲ سال تا بازنشستگی)، صرفاً به عنوان استاد راهنمای مشترک، می تواند استفاده شود.

ماده ۱۰- برای پارساهایی غیرمشترک که استاد راهنمای آن ها بازنشسته می شود یا عازم فرصت مطالعاتی / مأموریت / مرخصی بیشتر از ۳ ماه است، با تشخیص و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه، استاد راهنمای جایگزین معرفی گردد و یا استاد راهنمای اول به تیم راهبری پارسا اضافه شده و همکار مذکور به عنوان استاد راهنمای دوم یا مشاور به همکاری ادامه دهد.

تبصره ۱۱: در حالت خاص برای پارسایی که پیشرفت ۸۰ درصدی داشته و حداکثر تا ۶ ماه آینده دفاع خواهد شد و به شرط حضور استاد راهنما در جلسه ی دفاع، به تشخیص و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه، ادامه ی راهنمایی به صورت قبل امکان پذیر است.

ماده ۱۱ - تعیین ظرفیت مشاوره ی پارسا اعضای هیأت علمی در اختیار گروه ها می باشد و ضروری است حداکثر تعداد مشاوره به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه برسد و به اعضای گروه اعلام گردد. ظرفیت مشاوره ی همزمان اعضای هیأت علمی سایر دانشگاه ها، متخصص عمومی، و کارشناسان آموزشی دانشگاه فردوسی مشهد دارای مدرک دکتری، حداکثر ۴ پارسا (۲ ایرانی و ۲ بین الملل) می باشد.

ماده ۱۲- ظرفیت راهنمایی (ردیف ۱ و ۶ جداول ۱ و ۲) برای اعضای هیأت علمی پژوهشی، ۱ نفر بیشتر از ظرفیت راهنمایی اعضای هیأت علمی آموزشی می باشد.

دستورالعمل تعیین ظرفیت راهنمایی پارسا

(پایان نامه و رساله)

شماره‌ی بازنگری: ۰۰

صفحه: ۴ از ۴

ماده‌ی ۱۳- تعداد دانشجویان هم‌زمان تحت راهنمایی هر عضو هیأت‌علمی (شامل: استادمجوری، برون‌دانشگاهی) نمی‌تواند بیش از ۵/۰ (نیم) برابر ظرفیت دانشجویان ایرانی وی باشد. پذیرش دانشجو در راستای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت (موضوع تبصره‌ی ۴ ماده‌ی ۳)، مزاد بر این ظرفیت است.

ماده‌ی ۱۴- مدیران گروه می‌توانند در صورت عدم رضایت از عملکرد پژوهشی عضو هیأت‌علمی مطابق با شرایط ذیل و با تأیید رئیس دانشکده، ظرفیت مجاز راهنمایی عضو هیأت‌علمی را کاهش داده و مراتب را به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه اعلام نمایند.

۱. عدم حضور تمام وقت در ساعات اداری و یا اشتغال به سایر فعالیت‌ها بدون مجوز رسمی دانشگاه در این ساعات.

۲. تکرار عدم رضایت از عملکرد عضو هیأت‌علمی در راهنمایی پارسا، بر اساس شاخص‌های ارزشیابی راهنمایی پارساها.

۳. عدم رضایت از عملکرد عضو هیأت‌علمی در انجام وظایف محوله.

ماده‌ی ۱۵- مسئولیت حُسن اجرای این دستورالعمل بر عهده‌ی مدیر گروه و نظارت بر نحوه‌ی اجرا بر عهده‌ی معاونت آموزشی/ پژوهش و فناوری دانشکده/ دانشگاه می‌باشد.

ماده‌ی ۱۶- این دستورالعمل در سی‌وچهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۵ هیأت رییسه‌ی دانشگاه با ۱۶ ماده و ۱۱ تبصره تصویب گردید و اجرایی است.